Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 8. novembra 2016 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Životné prostredie — Smernica 92/43/EHS — Ochrana prirodzených biotopov — Článok 6 ods. 3 — Aarhuský dohovor — Účasť verejnosti na rozhodovacom procese a prístup k spravodlivosti v oblasti životného prostredia — Články 6 a 9 — Charta základných práv Európskej únie — Článok 47 — Právo na účinnú súdnu ochranu — Projekt realizácie oplotenia — Chránená krajinná oblasť Strážovské vrchy — Správne povoľovacie konanie — Organizácia na ochranu životného prostredia — Žiadosť o priznanie postavenia účastníka konania — Zamietnutie — Súdny prostriedok nápravy“

Vo veci C-243/15,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, ktorý podal Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutím zo 14. apríla 2015 doručeným Súdnemu dvoru 27. mája 2015 a ktorý súvisí s konaním:

Lesoochranárske zoskupenie VLK

proti

Obvodnému úradu Trenčín,

za účasti:

Biely potok, a. s.,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda K. Lenaerts, podpredseda A. Tizzano, predsedovia komôr L. Bay Larsen, T. von Danwitz, J. L. da Cruz Vilaça, E. Juhász, M. Berger, A. Prechal (spravodajkyňa), M. Vilaras a E. Regan, sudcovia A. Rosas, A. Borg Barthet, J. Malenovský, E. Jarašiūnas a C. Lycourgos,

generálna advokátka: J. Kokott,

tajomník: M. Aleksejev, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 18. apríla 2016,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Lesoochranárske zoskupenie VLK, v zastúpení: I. Rajtáková, advokátka,

— slovenská vláda, v zastúpení: B. Ricziová a M. Kianička, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: slovenčina.

— Európska komisia, v zastúpení: A. Tokár a L. Pignataro-Nolin, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 30. júna 2016,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“) a článku 9 Dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia podpísaného v Aarhuse 25. júna 1998 a schváleného v mene Európskeho spoločenstva rozhodnutím Rady 2005/370/ES zo 17. februára 2005 (Ú. v. EÚ L 124, 2005, s. 1, ďalej len „Aarhuský dohovor“).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Lesoochranárskym zoskupením VLK (ďalej len „LZ“), organizáciou na ochranu životného prostredia založenou podľa slovenského práva, a Obvodným úradom Trenčín (Slovensko) vo veci žiadosti tejto organizácie o priznanie postavenia účastníka správneho konania o návrhu na vydanie súhlasu s projektom realizácie oplotenia s cieľom rozšírenia zvernice na chov jelenej zveri na chránenom území.

Právny rámec

Medzinárodné právo

3 Článok 2 Aarhuského dohovoru s názvom „Definície“ stanovuje v odsekoch 4 a 5:

„4. ‚Verejnosť‘ znamená jednu alebo viac fyzických alebo právnických osôb a v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo praxou ich združenia, organizácie alebo skupiny.

5. „Zainteresovaná [dotknutá – *neoficiálny preklad*] verejnosť‘ znamená verejnosť, ktorá je alebo by mohla byť ovplyvnená rozhodovacím procesom týkajúcim sa životného prostredia, alebo sa o tento proces zaujíma; pre potreby tejto definície sa mimovládne organizácie podnecujúce k ochrane životného prostredia a spĺňajúce všetky požiadavky vnútroštátneho práva považujú za zaujímajúce sa o rozhodovací proces.“

4 Článok 6 tohto dohovoru s názvom „Účasť verejnosti na rozhodovaniach o vymedzených činnostiach“ stanovuje:

„1. [Každá strana:]

…

b) v súlade so svojím vnútroštátnym právom bude tiež uplatňovať ustanovenia tohto článku na rozhodnutia o navrhovaných činnostiach neuvedených v prílohe I, ktoré môžu mať významný vplyv na životné prostredie. Strany na tento účel určia, či určitá navrhovaná činnosť podlieha týmto ustanoveniam,

…

2. Zainteresovaná [Dotknutá – *neoficiálny preklad*] verejnosť bude informovaná hneď na začiatku rozhodovacieho procesu týkajúceho sa životného prostredia, podľa okolností, či už verejným oznamom, alebo jednotlivo, a to vhodným, včasným a účinným spôsobom. …

…

3. Procesy účasti verejnosti budú zahŕňať primeraný časový rámec pre jednotlivé fázy, ktorý poskytne dostatočný čas pre informovanie verejnosti v súlade s odsekom 2 a pre verejnosť možnosť pripraviť sa a účinne sa zúčastňovať na rozhodovacom procese o životnom prostredí.

4. Každá strana umožní včasnú účasť verejnosti v čase, keď sú ešte otvorené všetky možnosti a účasť verejnosti sa môže uskutočniť efektívne.

5. Každá strana bude, ak je to primerané, stimulovať potenciálnych žiadateľov, aby zistili zainteresovanú [dotknutú – *neoficiálny preklad*] verejnosť, vstúpili s ňou do diskusie a ešte pred požiadaním o povolenie jej poskytli informáciu o cieľoch ich žiadosti.

6. Každá strana bude žiadať príslušné orgány verejnej moci, aby s cieľom preskúmania poskytli zainteresovanej [dotknutej – *neoficiálny preklad*] verejnosti, na základe žiadosti, ak to vyžaduje vnútroštátne právo, bezplatne a ihneď, ako je to možné, prístup ku všetkým informáciám týkajúcim sa rozhodovacieho procesu uvedeného v tomto článku, ktoré sú dostupné počas etapy účasti verejnosti, a to bez ovplyvnenia práva strany na odmietnutie zverejnenia určitej informácie podľa článku 4 ods. 3 a 4. …

…

7. Spôsoby účasti verejnosti umožnia verejnosti predložiť písomné alebo v prípade potreby na verejnom prerokovaní alebo preskúmaní so žiadateľom akékoľvek pripomienky, informácie, analýzy alebo názory, ktoré považuje za dôležité vo vzťahu k navrhovanej činnosti.

…“

5 Článok 9 toho istého dohovoru s názvom „Prístup k spravodlivosti“ stanovuje v odsekoch 2 až 4:

„2. Každá strana, v rámci svojho vnútroštátneho práva, zabezpečí, aby členovia zainteresovanej [dotknutej – *neoficiálny preklad*] verejnosti

a) majúci dostatočný záuje[m] alebo, alternatívne[,]

b) ak pretrváva porušovanie ich práva v prípadoch, kde to právne predpisy Strany upravujúce správne konanie požadujú ako predbežnú podmienku,

mali prístup k procesu preskúmania pred súdom a/alebo iným nezávislým a nestranným orgánom ustanoveným na základe zákona s cieľom napadnúť vecnú a procesnú zákonnosť akéhokoľvek rozhodnutia, úkonu alebo opomenutia, podliehajúc článku 6 a v prípadoch stanovených vnútroštátnym právom a bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia odseku 3, a iným relevantným ustanoveniam tohto dohovoru.

O tom, čo predstavuje dostatočný záujem a porušovanie práva, bude rozhodnuté v súlade s požiadavkami vnútroštátneho práva a v súlade s cieľom dať zainteresovanej [dotknutej – *neoficiálny preklad*] verejnosti široký prístup k spravodlivosti v rámci rozsahu pôsobnosti tohto dohovoru. Na tento účel sa záujem akejkoľvek mimovládnej organizácie, ktorá spĺňa požiadavky uvedené v článku 2 ods. 5, považuje za dostatočný na účely písmena a). Tieto organizácie budú považované za také, ktorých práva môžu byť porušené na účely písmena b).

Ustanovenia odseku 2 nevylučujú možnosť predbežného preskúmania správnym orgánom a nie je nimi dotknutá požiadavka uplatnenia správneho preskúmania pred súdnym preskúmaním, ak takáto požiadavka vyplýva z vnútroštátneho práva.

3. Navyše, bez toho, aby boli dotknuté procesy preskúmania uvedené v odsekoch 1 a 2, každá strana zabezpečí, ak sú splnené podmienky uvedené v jej vnútroštátnom práve, ak sú nejaké, aby členovia verejnosti mali prístup k správnemu alebo súdnemu konaniu umožňujúcemu napadnutie úkonov a opomenutí súkromných osôb a orgánov verejnej moci, ktoré sú v rozpore s jej vnútroštátnym právom v oblasti životného prostredia.

4. Navyše, bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia odseku 1, postupy uvedené v odsekoch 1, 2 a 3 zabezpečia zodpovedajúcu a účinnú nápravu vrátane prikázaných úľav, ak sú vhodné, a musia byť primerané, spravodlivé, včasné a nie nedostupne drahé. Rozhodnutia podľa tohto článku budú vydávané alebo zaznamenané písomne. Rozhodnutia súdov a, kedykoľvek je to možné, aj iných orgánov budú verejne prístupné.“

Právo Únie

6 Článok 2 ods. 2 smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (Ú. v. ES L 206, 1992, s. 7; Mim. vyd. 15/002, s. 102), zmenenej a doplnenej smernicou Rady 2006/105/ES z 20. novembra 2006 (Ú. v. EÚ L 363, 2006, s. 368), (ďalej len „smernica 92/43“), stanovuje:

„Navrhnú sa opatrenia prijaté podľa tejto smernice, aby sa zachovali v prirodzenom [v priaznivom – *neoficiálny preklad*] stave ochrany alebo do takéhoto stavu obnovili, prirodzené biotopy a druhy divokej fauny a flóry európskeho významu.“

7 Článok 3 ods. 1 smernice 92/43 uvádza:

„Vytvorí sa súvislá európska ekologická sústava osobitných chránených území pod názvom Natura 2000. Táto sústava, pozostávajúca z lokalít, v ktorých sa vyskytujú typy prirodzených biotopov uvedených v prílohe I a prirodzené biotopy druhov uvedené v prílohe II, umožní udržanie typov prirodzených biotopov a biotopov druhov a v prípade potreby obnovenie priaznivého stavu ochrany v ich prirodzenom rozsahu.

Sústava Natura 2000 zahŕňa osobitné chránené územia klasifikované členskými štátmi podľa smernice [Rady] 79/409/EHS [z 2. apríla 1979 o ochrane voľne žijúceho vtáctva (Ú. v. ES L 103, 1979, s. 1; Mim. vyd. 15/001, s. 98)].“

8 Článok 4 smernice 92/43 stanovuje:

„1. Na základe kritérií stanovených v prílohe III (etapa 1) a príslušných vedeckých informácií každý členský štát navrhne zoznam lokalít uvádzajúci, ktoré typy prirodzených biotopov v prílohe I a ktoré druhy v prílohe II, ktoré sú udomácnené na jeho území, sa v týchto lokalitách nachádzajú. …

Tento zoznam sa predloží Komisii do troch rokov od oznámenia tejto smernice, spolu s informáciami o každej lokalite. …

2. Na základe kritérií stanovených v prílohe III (etapa 2) a v rámci ktoréhokoľvek z deviatich biogeografických regiónov uvedených v článku 1 písm. c) bode iii) a tiež celého územia uvedeného v článku 2 ods. 1 zriadi Komisia po dohode s každým členským štátom návrh zoznamu lokalít európskeho významu, navrhnutých členskými štátmi, uvádzajúci tie lokality, v ktorých sa vyskytuje jeden alebo viac typov prioritných prirodzených biotopov alebo prioritných druhov.

…

Zoznam lokalít vybraných ako lokality európskeho významu, identifikujúci tie lokality, ktoré predstavujú jeden alebo viac typov prirodzeného miesta výskytu alebo prioritné druhy[,] prijme Komisia v súlade s postupom stanoveným v článku 21.

…

4. Po schválení lokality európskeho významu v súlade s postupom uvedeným v odseku 2 označí príslušný členský štát čo najskôr túto lokalitu ako osobitné chránené územie…

5. Len čo je lokalita zaradená do zoznamu podľa tretieho pododseku odseku 2, podlieha článku 6 ods. 2, ods. 3 a ods. 4.“

9 Článok 6 ods. 3 smernice 92/43 stanovuje:

„Akýkoľvek plán alebo projekt, ktorý priamo nesúvisí so správou lokality alebo nie je potrebný pre ňu, ale môže pravdepodobne významne ovplyvniť túto lokalitu, či už samotne, alebo v spojení s inými plánmi alebo projektmi, podlieha primeranému odhadu jeho dosahov na danú lokalitu z hľadiska cieľov ochrany lokality [posúdeniu vplyvu na lokalitu z hľadiska cieľov ochrany územia – *neoficiálny preklad*]. Na základe výsledkov zhodnotenia dosahov [posúdenia vplyvu – *neoficiálny preklad*] na lokalitu a podľa ustanovení odseku 4 príslušné vnútroštátne orgány súhlasia s plánom alebo projektom iba po presvedčení sa, že nepriaznivo neovplyvní integritu príslušnej lokality, a v prípade potreby po získaní stanoviska verejnosti.“

10 Článok 7 tejto smernice stanovuje:

„Záväzky vyplývajúce z článku 6 ods. 2, 3 a 4 tejto smernice nahradia akékoľvek záväzky vyplývajúce z prvej vety článku 4 ods. 4 smernice [79/409], pokiaľ ide o územia klasifikované podľa článku 4 ods. 1 alebo podobne uznané podľa článku 4 ods. 2 uvedenej smernice, a to odo dňa vykonania tejto smernice alebo oznámenia [klasifikácie – *neoficiálny preklad*], alebo uznania členským štátom podľa smernice [79/409], ak je tento druhý dátum neskorší.“

Slovenské právo

11 § 13 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny stanovuje:

„Na území, na ktorom platí druhý stupeň ochrany, sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody na

…

d) oplotenie pozemku za hranicami zastavaného územia obce okrem oplotenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice,

…“

12 Podľa ustanovenia § 82 ods. 3 tohto zákona:

„… Účastníkom konania o vydanie súhlasu alebo povolenie výnimky je… len žiadateľ, ak tento zákon neustanovuje inak. … Združenie s právnou subjektivitou, ktorého predmetom činnosti najmenej jeden rok je ochrana prírody a krajiny… a ktoré písomne oznámi svoju účasť v konaní najneskôr do siedmich dní od upovedomenia podľa odseku 7, je zúčastnenou osobou.“

13 Uvedené ustanovenie vo svojom zmenenom a doplnenom znení účinnom od 1. decembra 2011 znie:

„Účastníkom konania o vydanie súhlasu alebo povolenie výnimky je… len žiadateľ, ak tento zákon neustanovuje inak. … Združenie s právnou subjektivitou, ktorého predmetom činnosti najmenej jeden rok je ochrana prírody a krajiny… a ktoré podalo predbežnú žiadosť o účastníctvo…, je účastníkom konania…, ak písomne alebo elektronicky potvrdilo svoj záujem byť účastníkom v začatom správnom konaní; potvrdenie musí byť doručené príslušnému orgánu ochrany prírody v lehote na to určenej týmto orgánom a zverejnenej spolu s informáciou o začatí tohto konania ako konania, v ktorom môžu byť dotknuté záujmy ochrany prírody a krajiny chránené týmto zákonom…“

14 § 14 správneho poriadku v znení uplatňujúcom sa na spor vo veci samej stanovuje:

„(1) Účastníkom konania je ten, o koho právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach sa má konať alebo koho práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté; účastníkom konania je aj ten, kto tvrdí, že môže byť rozhodnutím vo svojich právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach priamo dotknutý, a to až do času, kým sa preukáže opak.

(2) Účastníkom konania je aj ten, komu osobitný zákon také postavenie priznáva.“

15 Podľa § 15a ods. 2 správneho poriadku má „zúčastnená osoba“ právo byť upovedomená o začatí konania a o iných podaniach účastníkov konania, zúčastniť sa na ústnom pojednávaní a na miestnej obhliadke, navrhovať dôkazy a doplnenie podkladu rozhodnutia.

16 § 250b ods. 2 a 3 Občianskeho súdneho poriadku v znení uplatňujúcom sa na spor vo veci samej stanovuje:

„(2) Ak žalobu podá niekto, kto tvrdí, že mu rozhodnutie správneho orgánu nebolo doručené, hoci sa s ním ako s účastníkom konania malo konať, súd overí správnosť tohto tvrdenia a uloží správnemu orgánu doručiť tomuto účastníkovi správne rozhodnutie a podľa okolností odloží jeho vykonateľnosť. Týmto stanoviskom súdu je správny orgán viazaný. Po uskutočnenom doručení predloží správny orgán spisy súdu na rozhodnutie o žalobe. Ak sa v rámci správneho konania po vykonaní pokynu súdu na doručenie správneho rozhodnutia začne konanie o opravnom prostriedku, správny orgán o tom súd bez zbytočného odkladu upovedomí.

(3) Súd postupuje podľa odseku 2, len ak od vydania rozhodnutia, ktoré nebolo žalobcovi doručené, neuplynula lehota troch rokov.“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

17 Dňa 28. apríla 2004 Slovenská republika informovala Európsku komisiu o zaradení lokality Strážovské vrchy (Slovensko) s celkovou rozlohou približne 59 000 hektárov ako osobitne chráneného územia v zmysle smernice 79/409 s cieľom zabezpečiť prežitie a rozmnožovanie niektorých druhov vtáctva európskeho významu, ako je sokol sťahovavý (*falco peregrinus*).

18 Okrem toho rozhodnutím Komisie 2008/218/ES z 25. januára 2008, ktorým sa podľa smernice 92/43 prijíma prvý aktualizovaný zoznam lokalít európskeho významu v alpskom biogeografickom regióne (Ú. v. EÚ L 77, 2008, s. 106), bola časť tejto lokality s rozlohou približne 29 000 hektárov zapísaná do zoznamu lokalít európskeho významu.

19 Dňa 18. novembra 2008 Obvodný úrad Trenčín informoval LZ o začatí správneho konania na návrh spoločnosti Biely potok, a. s., na vydanie súhlasu s realizáciou projektu oplotenia s cieľom rozšíriť zvernicu na chov jelenej zveri na pozemkoch nachádzajúcich sa v chránenej krajinnej oblasti Strážovské vrchy.

20 LZ sa následne prihlásilo u tohto orgánu, ktorý jej doručil zápisnicu z ústneho pojednávania, ako aj podklady, z ktorých malo vychádzať rozhodnutie o vydaní požadovaného súhlasu.

21 Vzhľadom na tieto okolnosti LZ navrhlo prerušiť správne konanie, pričom uviedlo okolnosti, ktoré podľa neho vylučovali udelenie súhlasu. V tejto súvislosti vychádzalo najmä z niektorých okolností uvedených v stanovisku Štátnej ochrany prírody – Správy CHKO predloženom 3. decembra 2008.

22 Rozhodnutím z 23. apríla 2009 Obvodný úrad Trenčín odmietol žiadosť LZ o priznanie postavenia účastníka správneho konania o vydanie súhlasu z dôvodu, že príslušná právna úprava priznáva združeniam s právnou subjektivitou, akým je LZ, iba postavenie „zúčastnenej osoby“, ale nie postavenie „účastníka konania“.

23 Odvolanie v správnom konaní, ktoré LZ podalo proti tomuto rozhodnutiu na Krajský úrad životného prostredia v Trenčíne (Slovensko), bolo z rovnakého dôvodu zamietnuté rozhodnutím z 1. júna 2009, ktoré nadobudlo právoplatnosť 10. júna 2009 (tieto dve rozhodnutia ďalej spolu len „rozhodnutia, o ktoré ide vo veci samej“).

24 Rozhodnutím z 10. júna 2009, ktoré nadobudlo právoplatnosť 19. júna 2009, Obvodný úrad Trenčín vydal spoločnosti Biely potok požadovaný súhlas.

25 Dňa 11. júna 2009 LZ podalo žalobu proti rozhodnutiam, o ktoré ide vo veci samej, na Krajský súd v Trenčíne (Slovensko), ktorou sa domáhalo priznania postavenia účastníka správneho konania najmä na základe článku 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru.

26 Tento súd po tom, čo najskôr prerušil konanie do vyhlásenia rozsudku Súdneho dvora z 8. marca 2011, Lesoochranárske zoskupenie (C-240/09, EU:C:2011:125), rozhodnutím z 23. augusta 2011 zrušil rozhodnutia, o ktoré ide vo veci samej, predovšetkým na základe tohto rozsudku.

27 Rozhodnutím z 26. januára 2012 Najvyšší súd Slovenskej republiky (Slovensko) zrušil rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne z 23. augusta 2011 a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

28 Z uvedeného rozhodnutia z 26. januára 2012 na jednej strane vyplýva, že podľa ustanovení slovenského občianskeho procesného práva po právoplatnom skončení správneho konania vo veci samej, ku ktorému v prejednávanej veci došlo 10. júna 2009 tým, že Obvodný úrad Trenčín vyhovel návrhu na vydanie súhlasu, už nebolo potrebné uskutočniť samostatné súdne preskúmanie rozhodnutia o nepriznaní postavenia účastníka správneho konania, keďže procesné práva vyplývajúce z tohto postavenia sa mohli uplatniť iba za predpokladu, že konanie stále prebieha, pričom osoba domáhajúca sa takéhoto postavenia ho už nemôže využiť, ak sa konanie vo veci samej právoplatne skončilo.

29 Na druhej strane, ak sa v takejto situácii súdne konanie týkajúce sa priznania takéhoto postavenia musí skončiť, dotknutá osoba musí byť upozornená na možnosť domáhať sa postavenia účastníka konania podaním žaloby „opomenutého účastníka“ podľa § 250b ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, pričom takáto žaloba sa musí podať v zákonnej lehote troch rokov uvedenej v § 250b ods. 3 tohto poriadku.

30 Rozhodnutím z 12. septembra 2012 Krajský súd v Trenčíne po druhýkrát zrušil rozhodnutia, o ktoré ide vo veci samej.

31 Podľa tohto súdu bolo rozhodnutie Obvodného úradu Trenčín o vydaní súhlasu z 10. júna 2009 prijaté predčasne, keďže počas správneho konania o vydanie súhlasu ešte nebolo právoplatne skončené súdne konanie o žiadosti o priznanie postavenia účastníka tohto správneho konania. Tento súd sa domnieval, že konanie o návrhu na vydanie súhlasu sa malo prerušiť až do tohto právoplatného skončenia.

32 Rozhodnutím z 28. februára 2013 Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne z 12. septembra 2012 v podstate z rovnakých dôvodov, ako sú dôvody uvedené v jeho rozhodnutí z 26. januára 2012.

33 Rozhodnutím z 23. novembra 2013 Krajský súd v Trenčíne zamietol návrh podaný LZ na priznanie postavenia účastníka konania a usúdil, že ho nemusí upozorniť na možnosť domáhať sa postavania účastníka konania podaním žaloby „opomenutého účastníka“ podľa § 250b ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, keďže medzičasom uplynula lehota troch rokov podľa § 250b ods. 3 tohto poriadku.

34 Vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania a na ktorý bolo podané odvolanie proti tomuto rozhodnutiu z 23. novembra 2013, sa domnieva, že vzhľadom na rozsudok z 8. marca 2011, Lesoochranárske zoskupenie (C-240/09, EU:C:2011:125), je v zásade nastolená otázka, či v situácii, akou je situácia vo veci samej, ktorá sa týka práv, ktoré osobám podliehajúcim súdnej právomoci vyplývajú z práva Únie, najmä z článku 6 ods. 3 smernice 92/43, bolo dodržané základné právo na účinnú súdnu ochranu zakotvené v článku 47 Charty, ako aj cieľ zaručiť vysokú úroveň ochrany životného prostredia, ktorý sleduje tak táto smernica, ako aj článok 9 Aarhuského dohovoru.

35 Vnútroštátny súd sa v tejto súvislosti domnieva, že by bolo možné usudzovať, že vnútroštátne procesné právo sa má vykladať v tom zmysle, že v situácii, akou je situácia vo veci samej, správne konanie o vydanie súhlasu by nemalo pokračovať, a preto ani právoplatne skončiť, pokiaľ sa neprijme a nenadobudne právoplatnosť súdne rozhodnutie o žiadosti o priznanie postavenia účastníka tohto správneho konania.

36 V takejto situácii by totiž pokračovanie správneho konania o návrhu na vydanie súhlasu mohlo byť v rozpore so zásadou kontradiktórnosti, pokiaľ je účastníkom tohto konania iba samotný navrhovateľ na vydanie súhlasu a pokiaľ by nebolo možné vylúčiť, že vzhľadom na neúčasť organizácie na ochranu životného prostredia, akou je LZ, na uvedenom konaní by neboli uvedené ani zohľadnené tvrdenia zamerané na ochranu životného prostredia, v dôsledku čoho by nebol dosiahnutý základný cieľ takéhoto konania, t. j. zabezpečenie vysokej úrovne ochrany životného prostredia.

37 Na druhej strane by bolo rovnako možné usudzovať, že pokračovanie v správnom konaní o návrhu na vydanie súhlasu, hoci súdne konanie o žiadosti o priznanie postavenia účastníka konania stále prebieha, umožňuje osobitne rýchle vybavenie uvedeného návrhu na vydanie súhlasu. Ak by toto správne konanie nemohlo pokračovať, pokým sa právoplatne nerozhodne o súdnych žalobách týkajúcich sa priznania tohto postavenia, navrhovateľ na vydanie súhlasu by mohol vytýkať správnym orgánom nespravodlivé zaobchádzanie.

38 Za týchto okolností Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol o prerušení konania a položil Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Je možné právo na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces, ktoré je zakotvené v článku 47 Charty základných práv Európskej únie, v prípade tvrdeného porušenia práva na vysokú úroveň ochrany životného prostredia vykonaného predovšetkým pre podmienky Európskej únie smernicou 92/43, t. j. najmä napomáhať hľadaniu stanoviska v spojení s verejnosťou k projektu, ktorý môže pravdepodobne významne ovplyvniť osobitne chránené územia sústredené pod európsku ekologickú sústavu s názvom Natura 2000, a právo, ktorého uplatnenia sa v zmysle článku 9 Aarhuského dohovoru a v medziach naznačených prostredníctvom rozsudku Súdneho dvora z 8. marca 2011, Lesoochranárske zoskupenie (C-240/09, EU:C:2011:125), domáha žalobca ako nezisková organizácia

založená na ochranu životného prostredia na vnútroštátnej úrovni, spravodlivo naplniť aj takým postupom vnútroštátneho súdu, ktorý zastaví súdny prieskum v spore o preskúmanie rozhodnutia o nepriznaní postavenia účastníka v správnom konaní o vydanie súhlasu, ako je tomu vo veci samej, a odkáže ho na podanie žaloby ako opomenutého účastníka v uvedenom správnom konaní?“

O prejudiciálnej otázke

39 Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 47 Charty spoločne s článkom 9 Aarhuského dohovoru vykladať v tom zmysle, že v situácii, akou je situácia vo veci samej, bráni výkladu vnútroštátnych procesnoprávnych noriem, podľa ktorého žaloba proti rozhodnutiu, ktorým sa organizácii na ochranu životného prostredia nepriznalo postavenie účastníka správneho konania o vydanie súhlasu s realizáciou projektu na území chránenom v zmysle smernice 92/43, sa nemusí nevyhnutne preskúmať počas priebehu tohto konania, ktoré sa môže právoplatne skončiť pred prijatím a nadobudnutím právoplatnosti súdneho rozhodnutia o postavení účastníka konania, a automaticky sa zamietne ihneď, ako sa vydá súhlas s týmto projektom, čím núti túto organizáciu na podanie iného druhu žaloby s cieľom dosiahnuť toto postavenie a predložiť na súdne preskúmanie dodržanie povinností príslušných vnútroštátnych orgánov vyplývajúcich z článku 6 ods. 3 tejto smernice.

40 Vo veci samej sa organizácia na ochranu životného prostredia LZ súdne domáha postavenia účastníka správneho konania o vydanie súhlasu, aby si mohla v rámci súdneho preskúmania uplatniť práva vyplývajúce z právnej úpravy Únie v oblasti životného prostredia, keďže táto organizácia sa domnieva, že rozhodnutie o vydaní súhlasu so zamýšľaným projektom, ktorý sa má realizovať na území chránenom na základe smernice 92/43 ako osobitne chránené územie alebo lokalita európskeho významu, bolo prijaté v rozpore s povinnosťami vyplývajúcimi vnútroštátnym orgánom z článku 6 ods. 3 tejto smernice.

41 V tejto súvislosti zo skutočností uvedených v spise, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, vyplýva, že podľa príslušných vnútroštátnych procesnoprávnych noriem organizácia na ochranu životného prostredia, akou je LZ, môže súdnou cestou napadnúť rozhodnutie, ktoré môže byť v rozpore s článkom 6 ods. 3 smernice 92/43, najmä v rámci žaloby proti neskoršiemu rozhodnutiu o vydaní súhlasu, iba vtedy, ak sa tejto organizácii najskôr formálne priznalo postavenie účastníka dotknutého konania, v prejednávanej veci konania o vydanie súhlasu s realizáciou projektu na chránenom území.

42 Najprv je potrebné pripomenúť, že podľa článku 6 ods. 3 smernice 92/43 primerané posúdenie vplyvov plánu alebo projektu na dotknuté územie predpokladá, že pred jeho schválením musia byť s pomocou najlepších vedeckých poznatkov v danej oblasti zistené všetky aspekty plánu alebo projektu, ktoré môžu samostatne alebo spoločne s inými plánmi alebo projektmi ovplyvniť ciele ochrany tohto územia. Príslušné vnútroštátne orgány povolia činnosť v chránenom území iba pod podmienkou, že získajú istotu, že táto činnosť nebude mať škodlivé účinky na jeho integritu. Platí to aj v prípade, ak z vedeckého hľadiska neexistuje žiadna dôvodná pochybnosť o neprítomnosti takýchto účinkov (pozri v tomto zmysle najmä rozsudky z 24. novembra 2011, Komisia/Španielsko, C-404/09, EU:C:2011:768, bod 99, ako aj zo 14. januára 2016, Grüne Liga Sachsen a i., C-399/14, EU:C:2016:10, body 49 a 50).

43 Článok 6 ods. 3 smernice 92/43 tým prispieva k dosiahnutiu jednak cieľa sledovaného opatreniami prijatými na základe tejto smernice, ktorý v zmysle článku 2 ods. 2 tejto smernice spočíva v zachovaní prirodzených biotopov a druhov divokej fauny a flóry európskeho významu v priaznivom stave ochrany alebo obnovení do takéhoto stavu, a jednak všeobecnejšieho cieľa rovnakej smernice, ktorým je zabezpečenie vysokej úrovne ochrany životného prostredia, pokiaľ ide o územia chránené v zmysle tejto smernice.

44 Bolo by však nezlučiteľné so záväzným účinkom, ktorý smernici priznáva článok 288 ZFEÚ, aby bolo možné v zásade vylúčiť možnosť dotknutých osôb domáhať sa povinností, ktoré smernica ukladá. Potrebný účinok smernice 92/43, ako aj jej účel pripomenutý v predchádzajúcom bode tohto rozsudku

vyžadujú, aby sa jej jednotlivci mohli domáhať a aby vnútroštátne súdy mohli zohľadniť túto smernicu ako súčasť práva Únie, najmä s cieľom preskúmať, či vnútroštátny orgán, ktorý vydal súhlas s plánom alebo projektom, dodržal svoje povinnosti vyplývajúce z článku 6 ods. 3 uvedenej smernice, ktoré sú pripomenuté v bode 42 tohto rozsudku, a či tak neprekročil hranice voľnej úvahy, ktorú vnútroštátnym orgánom priznáva toto ustanovenie (pozri v tomto zmysle rozsudok zo Waddenvereniging a 7. septembra 2004, Vogelbeschermingsvereniging, C-127/02, EU:C:2004:482, body 66 a 69).

45 Článok 6 ods. 3 smernice 92/43 navyše stanovuje, že príslušné vnútroštátne orgány musia pred vydaním súhlasu s projektom alebo plánom, ako sú projekt a plán podľa tohto ustanovenia, v prípade potreby získať stanovisko verejnosti. Uvedené ustanovenie sa musí vykladať spoločne s článkom 6 ods. 1 písm. b) Aarhuského dohovoru, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou právneho poriadku Únie.

46 Toto posledné uvedené ustanovenie uvádza, že ustanovenia článku 6 Aarhuského dohovoru v oblasti účasti verejnosti na rozhodnutiach o osobitných činnostiach sa uplatňujú vtedy, ak ide o prijatie rozhodnutia o navrhovaných činnostiach neuvedených v prílohe I tohto dohovoru, ktoré môžu mať významný vplyv na životné prostredie. Ako vyplýva z tohto článku 6 ods. 3, 4 a 7, tento článok priznáva verejnosti najmä právo „účinne sa zúčastňovať na rozhodovacom procese o životnom prostredí“ tak, že predloží „písomné alebo v prípade potreby na verejnom prerokovaní alebo preskúmaní so žiadateľom akékoľvek pripomienky, informácie, analýzy alebo názory, ktoré považuje za dôležité vo vzťahu k navrhovanej činnosti“. Táto účasť musí začať „[na začiatku konania, t. j.] v čase, keď sú ešte otvorené všetky možnosti a účasť verejnosti môže prebiehať účinne“.

47 Vo veci samej sa na LZ, o ktorom je nesporné, že spĺňa požiadavky uvedené v článku 2 ods. 5 Aarhuského dohovoru na to, aby sa na neho vzťahoval pojem „dotknutá verejnosť“ v zmysle tohto ustanovenia, rovnako vzťahuje širší pojem „verejnosť“ v súvislosti s ustanoveniami článku 6 tohto dohovoru. Navyše, ako uviedla generálna advokátka v bode 65 svojich návrhov, projekt realizácie oplotenia na chránenom území, o ktorý ide vo veci samej, nepatrí medzi činnosti uvedené v prílohe I Aarhuského dohovoru, ale skutočnosť, že príslušné vnútroštátne orgány rozhodli o začatí konania o vydanie súhlasu s týmto projektom na základe článku 6 ods. 3 smernice 92/43, však umožňuje usudzovať, že tieto orgány považovali za nevyhnutné posúdiť význam vplyvu tohto projektu na životné prostredie v zmysle článku 6 ods. 1 písm. b) Aarhuského dohovoru.

48 Toto posledné uvedené ustanovenie nepochybne spresňuje, že aplikácia článku 6 Aarhuského dohovoru sa riadi vnútroštátnym právom dotknutej zmluvnej strany. Toto spresnenie sa však musí chápať tak, že sa vzťahuje iba na spôsoby účasti verejnosti, ako sú uvedené v tomto článku 6, bez toho, aby sa spochybňovalo právo na účasť organizácie na ochranu životného prostredia, ako je účasť, ktorú LZ vyvodzuje z uvedeného článku.

49 Z toho vyplýva, že organizácia na ochranu životného prostredia, ktorá tak ako LZ spĺňa požiadavky uvedené v článku 2 ods. 5 Aarhuského dohovoru, má na základe článku 6 ods. 3 smernice 92/43 spoločne s článkom 6 ods. 1 písm. b) tohto dohovoru právo zúčastniť sa v zmysle spresnenom v bode 46 tohto rozsudku na konaní o vydanie súhlasu s plánom alebo projektom, ktorý môže mať významný vplyv na životné prostredie, keďže sa v rámci tohto konania musí prijať jedno z rozhodnutí uvedených v článku 6 ods. 3 tejto smernice.

50 Následne je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry súdom členských štátov prislúcha, aby v zmysle zásady lojálnej spolupráce uvedenej v článku 4 ods. 3 ZEÚ zabezpečili súdnu ochranu práv, ktoré osobám podliehajúcim súdnej právomoci vyplývajú z práva Únie. Článok 19 ods. 1 ZEÚ okrem iného ukladá členským štátom povinnosť ustanoviť v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje právo Únie, prostriedky nápravy potrebné na zabezpečenie účinnej súdnej ochrany (rozsudok z 19. novembra 2014, ClientEarth, C-404/13, EU:C:2014:2382, bod 52). Pokiaľ ide o správne rozhodnutia prijaté v rámci článku 6 ods. 3 smernice 92/43, táto povinnosť rovnako vyplýva aj z článku 47 Charty.

51 Pôsobnosť tohto článku Charty je totiž v súvislosti s konaním členských štátov vymedzená v jej článku 51 ods. 1, podľa ktorého sú ustanovenia Charty určené členským štátom výlučne vtedy, ak vykonávajú právo Únie, pričom toto ustanovenie potvrdzuje ustálenú judikatúru Súdneho dvora, podľa ktorej sa základné práva zaručené v právnom poriadku Únie majú uplatniť vo všetkých situáciách, ktoré upravuje právo Únie, nie však mimo týchto situácií (pozri najmä rozsudok z 30. júna 2016, Toma a Biroul Executorului Judecătoresc Horațiu-Vasile Cruduleci, C-205/15, EU:C:2016:499, bod 23, ako aj citovanú judikatúru).

52 Pokiaľ teda členský štát stanovuje procesnoprávne normy uplatňujúce sa na žaloby týkajúce sa výkonu práv, ktoré organizácii na ochranu životného prostredia vyplývajú z článku 6 ods. 3 smernice 92/43 spoločne s článkom 6 ods. 1 písm. b) Aarhuského dohovoru, s cieľom preskúmať rozhodnutia príslušných vnútroštátnych orgánov vzhľadom na povinnosti, ktoré im vyplývajú v zmysle týchto ustanovení, tento členský štát vykonáva povinnosti vyplývajúce z uvedených ustanovení, a musí sa teda považovať za vykonávajúci právo Únie v zmysle článku 51 ods. 1 Charty.

53 Za týchto okolností je potrebné konštatovať, že Súdny dvor má právomoc odpovedať na návrh na začatie prejudiciálneho konania v rozsahu, v akom sa týka článku 47 Charty.

54 Právo na účinný prostriedok nápravy a prístup k nestrannému súdu uvedené v tomto článku 47 obsahuje najmä právo na účinný prostriedok nápravy pred súdom.

55 Pokiaľ ide o uvedené právo na účinný prostriedok nápravy, je potrebné uviesť, že článok 9 ods. 2 Aarhuského dohovoru priznáva právo podať žalobu organizáciám na ochranu životného prostredia, ktoré spĺňajú požiadavky upravené v článku 2 ods. 5 tohto dohovoru, čo platí pre LZ, keďže žaloba smeruje proti rozhodnutiu patriacemu do pôsobnosti uvedeného článku 9 ods. 2.

56 Rozhodnutia prijaté príslušnými vnútroštátnymi orgánmi v rámci článku 6 ods. 3 smernice 92/43, či už sa týkajú žiadosti o účasť na konaní o vydanie súhlasu, posúdenia nevyhnutnosti environmentálneho posudzovania vplyvov plánu alebo projektu na chránené územie, alebo vhodnosti záverov vyvodených z takéhoto posudzovania, pokiaľ ide o riziká tohto projektu alebo vplyvu na integritu takéhoto územia, a či už sú samostatné, alebo súčasťou rozhodnutia o vydaní súhlasu, sú rozhodnutiami patriacimi do pôsobnosti článku 9 ods. 2 Aarhuského dohovoru.

57 Ako totiž v podstate uviedla generálna advokátka v bode 80 svojich návrhov, na rozhodnutia prijaté vnútroštátnymi orgánmi patriace do pôsobnosti článku 6 ods. 3 smernice 92/43, ktoré sa netýkajú činností vymenovaných v prílohe I Aarhuského dohovoru, sa vzťahuje článok 6 ods. 1 písm. b) tohto dohovoru a patria teda do pôsobnosti článku 9 ods. 2 tohto dohovoru, pokiaľ tieto rozhodnutia obsahujú posúdenie príslušných vnútroštátnych orgánov predchádzajúce akémukoľvek súhlasu s činnosťou, či táto činnosť za okolností daného prípadu môže mať významný vplyv na životné prostredie.

58 Z článku 9 ods. 2 Aarhuského dohovoru pritom vyplýva, že toto ustanovenie ohraničuje voľnú úvahu, ktorú majú členské štáty pri určení spôsobov prostriedkov nápravy, ktoré tam sú uvedené, keďže jeho cieľom je priznať dotknutej verejnosti, ktorá zahŕňa organizácie na ochranu životného prostredia spĺňajúce požiadavky stanovené v článku 2 ods. 5 tohto dohovoru, „široký prístup k spravodlivosti“ [pozri analogicky, pokiaľ ide o článok 10a smernice Rady 85/337/EHS z 27. júna 1985 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (Ú. v. ES L 175, 1985, s. 40; Mim. vyd. 15/001, s. 248), zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2003/35/ES z 26. mája 2003 (Ú. v. EÚ L 156, 2003, s. 17; Mim. vyd. 15/007, s. 466; ďalej len „smernica 85/337“), ktorá preberá takmer doslovne znenie článku 9 ods. 2 Aarhuského dohovoru, rozsudok zo 16. apríla 2015, Gruber, C-570/13, EU:C:2015:231, bod 39].

59 Tieto organizácie tak musia mať nevyhnutne právo uplatniť pred súdom vnútroštátne právne normy, ktorými sa vykonávajú právne predpisy Únie v oblasti životného prostredia, ako aj právne normy Únie v oblasti životného prostredia s priamym účinkom (pozri analogicky, pokiaľ ide o článok 10a smernice 85/337, rozsudok z 15. októbra 2015, Komisia/Nemecko, C-137/14, EU:C:2015:683, bod 92).

60 Medzi práva, ktoré takáto mimovládna organizácia musí mať možnosť uplatniť v rámci žaloby uvedenej v článku 9 ods. 2 Aarhuského dohovoru, patria pravidlá vnútroštátneho práva vyplývajúce z článku 6 smernice 92/43 (pozri analogicky, pokiaľ ide o článok 10a smernice 85/337, rozsudok z Nordrhein-Westfalen, 12. mája 2011, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, Landesverband C-115/09, EU:C:2011:289, body 49 a 58).

61 Takáto organizácia teda musí mať možnosť napadnúť v rámci takejto žaloby nielen rozhodnutie o neuskutočnení riadneho posudzovania vplyvov zamýšľaného plánu alebo projektu na dotknuté územie, ale prípadne tiež uskutočnené hodnotenie, pokiaľ obsahuje vady (pozri analogicky, pokiaľ ide o článok 10a smernice 85/337, rozsudok zo 7. novembra 2013, Gemeinde Altrip a i., C-72/12, EU:C:2013:712, bod 37).

62 Navyše je potrebné uviesť, že článok 9 ods. 4 Aarhuského dohovoru vyžaduje, aby konania podľa článku 9 ods. 2 tohto dohovoru zabezpečili „zodpovedajúcu a účinnú“ nápravu.

63 V dôsledku toho je na to, aby sa odpovedalo na otázku položenú vnútroštátnym súdom, potrebné preskúmať, či článok 47 Charty spoločne s článkom 9 ods. 2 a 4 Aarhuského dohovoru v situácii, akou je situácia vo veci samej, bráni výkladu vnútroštátnych procesnoprávnych noriem, z ktorého vyplýva, že žaloba podaná organizáciou na ochranu životného prostredia spĺňajúcou požiadavky uložené článkom 2 ods. 5 tohto dohovoru proti rozhodnutiu, ktorým sa jej nepriznalo postavenie účastníka správneho konania o vydanie súhlasu s realizáciou projektu na území chránenom v zmysle smernice 92/43, sa nemusí nevyhnutne preskúmať počas priebehu tohto konania, ktoré sa môže právoplatne skončiť pred prijatím a nadobudnutím právoplatnosti súdneho rozhodnutia o postavení účastníka konania, a automaticky sa zamietne ihneď, ako sa vydá súhlas s týmto projektom, čím núti túto organizáciu na podanie iného druhu žaloby s cieľom dosiahnuť toto postavenie a predložiť na súdne preskúmanie dodržanie povinností príslušných vnútroštátnych orgánov vyplývajúcich z článku 6 ods. 3 tejto smernice.

64 Hoci je nepochybné, že toto preskúmanie v zásade prislúcha jedine vnútroštátnemu súdu, stále platí, že Súdny dvor má právomoc vyvodzovať z ustanovení práva Únie kritériá, ktoré tento vnútroštátny súd môže alebo musí uplatniť v rámci tohto preskúmania. Okrem toho nič nebráni vnútroštátnemu súdu, aby požiadal Súdny dvor o rozhodnutie týkajúce sa uplatnenia uvedených ustanovení v prejednávanej veci, ale za predpokladu, že vnútroštátny súd vzhľadom na všetky skutočnosti obsiahnuté v spise, ktoré má k dispozícii, zistí a posúdi skutkové okolnosti nevyhnutné v tejto súvislosti (pozri v tomto zmysle rozsudok z 3. decembra 2015, Banif Plus Bank, C-312/14, EU:C:2015:794, body 51 a 52).

65 S týmto spresnením je potrebné pripomenúť, že v prípade chýbajúcej právnej úpravy Únie v danej oblasti prináleží právnemu poriadku každého členského štátu upraviť procesné podmienky žalôb určených na zabezpečenie ochrany práv, ktoré osobám podliehajúcim súdnej právomoci vyplývajú z práva Únie, pričom členské štáty nesú v každom prípade zodpovednosť za zabezpečenie účinnej ochrany týchto práv a predovšetkým za zaručenie dodržania práva na účinný prostriedok nápravy a prístup k nestrannému súdu, zakotveného v článku 47 Charty (pozri v tomto zmysle rozsudky z 8. marca 2011, Lesoochranárske zoskupenie, C-240/09, EU:C:2011:125, bod 47, ako aj z 15. septembra 2016, Star Storage a i., C-439/14 a C-488/14, EU:C:2016:688, bod 46).

66 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že článok 6 ods. 3 smernice 92/43 zavádza postup predbežnej kontroly vychádzajúci zo striktného kritéria na vydanie súhlasu, ktorý obsahuje zásadu obozretnosti a umožňuje účinne predchádzať narušeniu integrity chránených území v dôsledku zamýšľaných plánov alebo projektov, keďže zaväzuje príslušné vnútroštátne orgány odmietnuť vydanie

súhlasu s plánom alebo projektom, ak pretrvávajú pochybnosti o neprítomnosti škodlivých vplyvov týchto plánov alebo projektov na integritu takýchto území (pozri v tomto zmysle najmä rozsudky zo 7. septembra 2004, Waddenvereniging a Vogelbeschermingsvereniging, C-127/02, EU:C:2004:482, body 57 a 58, ako aj zo 14. januára 2016, Grüne Liga Sachsen a i., C-399/14, EU:C:2016:10, bod 48).

67 Hoci je však vo veci samej nesporné, že LZ sa v určitej miere mohlo zúčastniť konania o vydanie súhlasu ako „zúčastnená osoba“, čo mu najmä umožnilo predložiť vzhľadom na stanovisko orgánu na ochranu prírody tvrdenia, ktorými sa malo preukázať, že projekt, o ktorý ide vo veci samej, sa môže dotknúť integrity chráneného územia, toto postavenie nie je rovnocenné postaveniu „účastníka konania“.

68 Za týchto okolností výklad vnútroštátneho procesného práva spochybnený zo strany LZ, podľa ktorého sa žaloba proti rozhodnutiu v správnom konaní odmietajúcemu priznať postavenie účastníka konania o vydanie súhlasu nemusí nevyhnutne preskúmať počas priebehu tohto konania a zamietne sa z úradnej moci ihneď, ako sa vydá požadovaný súhlas, neumožňuje zaručiť organizácii, akou je LZ, účinnú súdnu ochranu jednotlivých oprávnení nevyhnutne spojených s právom na účasť verejnosti v zmysle článku 6 Aarhuského dohovoru, ako je spresnený v bode 46 tohto rozsudku.

69 Zo skutočností v spise, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, vyplýva, že ak by sa LZ priznalo postavenie „účastníka konania“, umožnilo by mu to aktívnejšie sa podieľať na rozhodovacom procese tým, že by mohol podrobnejšie a podstatnejšie rozvinúť svoje tvrdenia o rizikách narušenia integrity chráneného územia zamýšľaným projektom, pričom príslušné vnútroštátne orgány by navyše mohli zohľadniť tieto tvrdenia pred vydaním súhlasu a realizáciou tohto projektu.

70 V tejto súvislosti vnútroštátny súd okrem iného uviedol, že pokiaľ je plnoprávnym účastníkom konania iba samotný navrhovateľ, nie je možné vylúčiť, že vzhľadom na neúčasť organizácie na ochranu životného prostredia, akou je LZ, na správnom konaní v postavení účastníka konania nebudú uvedené ani zohľadnené tvrdenia zamerané na ochranu životného prostredia, v dôsledku čoho by nebol dosiahnutý základný cieľ konania uvedeného v článku 6 ods. 3 smernice 92/43, t. j. zabezpečenie vysokej úrovne ochrany životného prostredia.

71 Okrem toho je potrebné pripomenúť, že postavenie „zúčastnenej osoby“, ktoré bolo priznané LZ vo veci samej, nepostačuje na to, aby LZ v rámci žaloby uviedlo svoje tvrdenia na spochybnenie zákonnosti rozhodnutia o vydaní súhlasu, keďže na to, aby sa mohla podať takáto žaloba, je nevyhnutné mať postavenie „účastníka konania“.

72 Za týchto okolností sa musí konštatovať, že výklad vnútroštátneho procesného práva spochybnený zo strany LZ, podľa ktorého podanie žaloby proti rozhodnutiu v správnom konaní o odmietnutí priznať postavenie účastníka konania o vydanie súhlasu nebráni tomu, aby sa toto posledné uvedené konanie právoplatne skončilo, a táto žaloba sa z úradnej moci a v každom prípade zamietne ihneď, ako sa vydá dotknuté povolenie, nemôže vzhľadom na cieľ spočívajúci v zaručení širokého prístupu k spravodlivosti v oblasti prostriedkov nápravy proti rozhodnutiam o životnom prostredí zabezpečiť účinnú súdnu ochranu práv vyplývajúcich organizácii na ochranu životného prostredia z článku 6 ods. 3 smernice 92/43 spoločne s článkom 6 ods. 1 písm. b) Aarhuského dohovoru, ktorého cieľom je zamedziť závažnému narušeniu integrity chránených území v zmysle tejto smernice.

73 Vzhľadom na to, čo bolo uvedené, je potrebné odpovedať na položenú otázku tak, že článok 47 Charty spoločne s článkom 9 ods. 2 a 4 Aarhuského dohovoru v rozsahu, v akom za podmienok zaručujúcich široký prístup k spravodlivosti zakotvuje právo na účinnú súdnu ochranu práv, ktoré organizácii na ochranu životného prostredia spĺňajúcej požiadavky uložené článkom 2 ods. 5 tohto dohovoru vyplývajú z práva Únie, v danom prípade z článku 6 ods. 3 smernice 92/43 spoločne s článkom 6 ods. 1 písm. b) uvedeného dohovoru, sa má vykladať v tom zmysle, že v situácii, ako je situácia vo veci samej, bráni výkladu vnútroštátnych procesnoprávnych noriem, podľa ktorého žaloba proti rozhodnutiu, ktorým sa takejto organizácii nepriznalo postavenie účastníka správneho konania

o vydanie súhlasu s realizáciou projektu na území chránenom v zmysle tejto smernice, sa nemusí nevyhnutne preskúmať počas priebehu tohto konania, ktoré sa môže právoplatne skončiť pred prijatím a nadobudnutím právoplatnosti súdneho rozhodnutia o postavení účastníka konania, a automaticky sa zamietne ihneď, ako sa vydá súhlas s týmto projektom, čím núti túto organizáciu na podanie iného druhu žaloby s cieľom dosiahnuť toto postavenie a predložiť na súdne preskúmanie dodržanie povinností príslušných vnútroštátnych orgánov vyplývajúcich z článku 6 ods. 3 uvedenej smernice.

O trovách

74 Vzhľadom na to, že konanie má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

Článok 47 Charty základných práv Európskej únie spoločne s článkom 9 ods. 2 a 4 Dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia podpísaného v Aarhuse 25. júna 1998 a schváleného v mene Európskeho spoločenstva rozhodnutím Rady 2005/370/ES zo 17. februára 2005 v rozsahu, v akom za podmienok zaručujúcich široký prístup k spravodlivosti zakotvuje právo na účinnú súdnu ochranu práv, ktoré organizácii na ochranu životného prostredia spĺňajúcej požiadavky uložené článkom 2 ods. 5 tohto dohovoru vyplývajú z práva Únie, v danom prípade z článku 6 ods. 3 smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín, zmenenej a doplnenej smernicou Rady 2006/105/ES z 20. novembra 2006, spoločne s článkom 6 ods. 1 písm. b) uvedeného dohovoru, sa má vykladať v tom zmysle, že v situácii, ako je situácia vo veci samej, bráni výkladu vnútroštátnych procesnoprávnych noriem, podľa ktorého žaloba proti rozhodnutiu, ktorým sa takejto organizácii nepriznalo postavenie účastníka správneho konania o vydanie súhlasu s realizáciou projektu na území chránenom v zmysle smernice 92/43, zmenenej a doplnenej smernicou 2006/105, sa nemusí nevyhnutne preskúmať počas priebehu tohto konania, ktoré sa môže právoplatne skončiť pred prijatím a nadobudnutím právoplatnosti súdneho rozhodnutia o postavení účastníka konania, a automaticky sa zamietne ihneď, ako sa vydá súhlas s týmto projektom, čím núti túto organizáciu na podanie iného druhu žaloby s cieľom dosiahnuť toto

postavenie a predložiť na súdne preskúmanie dodržanie povinností príslušných vnútroštátnych orgánov vyplývajúcich z článku 6 ods. 3 uvedenej smernice.

Lenaerts	Tizzano	Bay Larsen
von Danwitz	Da Cruz Vilaça	Juhász
Berger	Prechal	Vilaras
Regan	Rosas	Borg Barthet
Malenovský	Jarašiūnas	Lycourgos

Rozsudok bol vyhlásený v Luxemburgu 8. novembra 2016.

Tajomník
A. Calot Escobar

Predseda
K. Lenaerts